

Баштинске установе културе, институције јавног памћења, херитологија, мнемозофија...

Гордана Стокић Симончић
Универзитет у Београду
Филолошки факултет — Катедра за библиотекарство и информатику, Београд
gordana.stokic.simoncic@gmail.com

Немају јединствени назив, делатност им је означена именима појединачних институција, терминологија којом се служе у међусобним контакти-ма није једнозначна и прецизна, па ипак се библиотеке, музеји и архиви све чешће позивају на јединствену друштвену мисију и заједничке вредности. Теоретичари подсећају да им је и порекло заједничко, да је модерно доба показало ускогрудост и неразумевање раздвајајући их организационо и институционално, те да су се у последњих четврт века, захваљујући брзом развоју информационе технологије и богатству комуникационих мрежа, стекли услови за њихово поновно повезивање. Културне, образовне, информативне и рекреационе потребе грађана заправо су оно што их спаја у времену које претендује на отворен приступ изворима сазнања, информациону писменост, доживотно учење и културну разноликост.

Далеко смо од формирања јединствене нове дисциплине онолико колико су (не)развијени њен теоретски корпус и вештине којима се служи, формално образовање, правно утемељење, стандарди за мерење ефикасности рада, оријентација на пружање услуга... Не знамо ни како би се звала та нова дисциплина. Па ипак, у пракси су заједничка друштвена одговорност на чувању личног и колективног идентитета, на развоју моралних и естетских вредности, на неговању слободног и критичког мишљења, на стицању мудрости, на унапређењу заједнице, довели до блиске сарадње библиотекара, музеалаца и архивиста. Изгледа да су библиотекари најпре постали свесни заједничке друштвене одговорности и могућности које им, у ресору културе, пружа уједињени јавни наступ, те су кренули у сусрет удруживању и преузели у том процесу лидерску улогу и у свету и у Србији.

Читалиште, које од свог првог броја у 2002. указује на глобалне трендове и значај повезивања библиотека, музеја и архива, посвећује њиховој сарадњи тему 22. броја. Уредник темата, др Владимир Кривошејев, окупио је стручњаке из региона да разраде концепт јавног памћења и његове друштвене улоге, комуникационе могућности баштинских установа и могућности њиховог заједничког наступа на вебу, формално образовање менаџера за рад у институцијама баштине, као и предности и недостатке ове сарадње на локалном нивоу.